07/04/2022

Βεροίας Παντελεήμων: «Ποιο είναι το νόημα του Μεγάλου Κανόνος;»

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας

Το απόγευμα της Τετάρτης ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας κ. Παντελεήμων χοροστάτησε στην Ακολουθία του Μεγάλου Κανόνος και κήρυξε τον θείο λόγο στον Ιερό Ναό των Αγίων Αναργύρων Βεροίας.

Ο Σεβασμιώτατος στην ομιλία του ανέφερε μεταξύ άλλων:

«Τόν πρωτόπλαστον Ἀδάμ τῇ πα-ραβά-σει παραζηλώσας ... ἔγνων ἐμαυτόν γυ-μνω-θέντα Θεοῦ».

Προτελευταία ἑβδομάδα τῆς Με-γά-λης Τεσσαρακοστῆς καί ἡ Ἐκ-κλη-σία μας στήν προσπάθειά της νά μᾶς ἀφυπνίσει καί νά μᾶς ὁδη-γήσει στή με-τά-νοια ὅρισε νά ψάλ-λεται σήμερα ὁ Μέγας Κανών, τό μονα-δικό αὐτό δη-μι-ούρ--γημα τῆς

εὐσεβείας τοῦ ἁγίου Ἀνδρέα, ἀρ-χι-επισκόπου Κρήτης. Τόν ἀκού-σα-με ἤδη νά διαβάζεται τμημα-τι--κά μαζί μέ τά ἀπόδειπνα τήν πρώτη ἑβδο-μάδα τῶν Νηστειῶν, ἔτσι ὥστε νά παρα-κινήσει καί ἐμᾶς στόν ἀγώνα κατά τῆς ἁμαρ-τίας πού ὀφείλει νά εἶναι ἐντο-νότερος κατά τή διάρ-κεια τῆς Μεγάλης Τεσσαρα-κο-στῆς, καί σήμερα τόν ἀκούσαμε νά ψάλ-λεται ὁλόκληρος στούς ἱερούς ναούς μας.

Ποιό εἶναι ὅμως τό περιεχόμενο καί ποιό τό νόημα τοῦ Μεγάλου Κα-νόνος; Θά μπο-ροῦ-σε νά πεῖ κα-νείς ὅτι πρόκειται γιά μιά ἱστορία τῆς ζωῆς τῆς ἀν-θρω-πότητος, κα-θώς ὁ ποιητής του περιγράφει τή δια-δρο--μή τοῦ ἀνθρωπίνου γέ-νους ἀπό τόν Ἀδάμ μέ-χρι σχεδόν τήν ἐποχή του. Ἡ ἱστορία ὅμως αὐτή εἶναι διαφορετική ἀπό τίς ἄλλες, γιατί ὁ ἅγιος Ἀνδρέας παρου-σιάζει μέσα ἀπό τά τροπάρια τοῦ Κανόνα του μιά ἀλυσίδα προσώπων γνω-στῶν μας ἀπό τήν ἱστορία, προ-σώπων πού ἁμάρ-τη-σαν ἀλλά πού στή συνέχεια μετα-νόησαν. Ἡ ἁμαρ-τία εἶναι ὁ συνδετικός κρί-κος πού ἑνώ-νει ὅλους τούς ἀνθρώ-πους, ὅσους ἔζη-σαν στή γῆ καί ὅσους θά ζήσουν, γιατί ἡ ροπή πρός αὐτήν εἶναι κοινός κλῆρος τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Ἡ μετάνοια ὅμως καί ἡ ἐπιστροφή εἶναι κάτι πού ἐπιλέγει ὁ κα-θένας μας προ-σωπικά, εἶναι ἡ προσωπι-κή πορεία συναντήσεως τοῦ ἀνθρώπου μέ τόν Θεό, γιά τήν ὁποία ἀπαιτεῖται ἡ θέλη-ση τοῦ ἀνθρώπου καί ἡ χάρη τοῦ Θεοῦ.

Ἁμαρτία καί μετάνοια εἶναι οἱ δύο ἀντί-θετες ἔννοιες πού κυριαρχοῦν στόν Μεγά-λο Κανόνα· ἡ μία χωρί-ζει τόν ἄνθρωπο ἀπό τόν Θεό καί τόν ὁδηγεῖ στήν κατα-στρο-φή καί τόν θάνατο, ἡ ἄλλη τόν ἐπα-ναφέ-ρει καί πάλι ἐκεῖ ἀπό ὅπου ἐξέπεσε καί τοῦ χα-ρίζει τήν υἱοθεσία καί τήν οὐ-ρά-νια μα-κα-ριότητα.

Ἴσως ἀκούοντας πολλοί ἀδελφοί μας τόν Μεγάλο Κανόνα βιάζονται νά ποῦν ὅτι δέν τούς ἀφορᾶ, γιατί αὐτοί δέν ἔχουν δια-πράξει στή ζωή τους ὅσα ἔκαναν ἀρ-κετοί ἀπό αὐτούς πού ἀναφέρει ὁ ἅγιος Ἀν-δρέ-ας. Ὅμως ἡ ὁποια ἁμαρτία εἶναι πα-ρακοή τοῦ θελήματος τοῦ Θεοῦ καί μᾶς ἀπομα-κρύ-νει ἀπό αὐτόν.

Ἄς ἀναλογισθοῦμε γιά λίγο· μία φορά παρήκουσε ὁ Ἀδάμ καί ἡ Εὔα τήν ἐντολή τοῦ Θεοῦ καί ἐκδιώ-χθη--καν ἀπό τόν παράδεισο πού εἶχε δημιουρ-γή-σει γι’ αὐτούς, τά ἀγα-πητά πλάσματά του. Πόσες φο-ρές, ἀλή-θεια, παρακούουμε ἐμεῖς τίς ἐντολές τοῦ Θεοῦ; Πόσες φορές παρα-βαί-νουμε τό θέ-λη-μά του; Πόσες φο-ρές σχε-διάζουμε καί ὀρ-γα-νώνουμε τή ζωή μας ἀγνο--ώντας τόν νόμο καί τήν παρου-σία του;

Ἄν ἀνατρέξουμε στή ζωή μας θά δια-πι-στώσουμε πόσο συχνά μᾶς συμ-βαίνει αὐτό καί θά κατανοή-σου-με πόσο δικαιολογημέ-να ψάλ-λει ὁ ἅγιος Ἀν-δρέας Κρήτης «τόν πρω-τόπλαστον Ἀδάμ τῇ παραβάσει πα-ρα-ζηλώσας ... ἔγνων ἐμαυτόν γυμνω-θέν-τα Θεοῦ».

Κατανοοῦμε, λοιπόν, καί ἐμεῖς ὅτι μοιά-ζου-με μέ τόν πρωτόπλαστο Ἀδάμ. Δέν ἀρ-κεῖ ὅμως μόνο αὐτό. Αὐτό εἶναι τό πρῶτο βῆμα γιά νά πάρουμε τόν δρόμο τῆς ἐπι-στρο-φῆς. Χρειάζεται ὅμως καί ἕνα δεύ-τερο· καί τό δεύτερο βῆ-μα εἶναι νά συνει-δητο-ποιήσουμε ποιές εἶναι οἱ συνέπειες τῆς ἁμαρτίας μας.

«Ἔγνων ἐμαυτόν γυμνωθέντα Θεοῦ». Ἂν ὁ πρωτόπλαστος Ἀδάμ συνειδη-το--ποί-η--σε τή σωματική του γυμνότητα μετά τήν πα-ρα-κοή, ἐμεῖς ὀφείλουμε νά συνειδητο-ποι-ή---σου-με ὅτι ἡ παράβαση τοῦ θελή-ματος τοῦ Θεοῦ μᾶς ἀπογυ-μνώ--νει ἀπό τόν Θεό, μᾶς ἀπογυμνώνει ἀπό τή χάρη του. Ἡ ψυ-χή τοῦ ἀν-θρώ-που πλάσθηκε γιά νά εἶναι κα-τοικητήριο τοῦ Θεοῦ. Ὅταν ὅμως ἡ ψυ-χή τοῦ ἀνθρώπου εἶναι γεμάτη ἀπό τήν ἁμαρ-τία, ὁ Θεός δέν μπο-ρεῖ νά κατοικεῖ σ' αὐ-τήν καί ὁ ἄν-θρωπος μένει γυμνός ἀπό τόν Θεό.

Ἡ συναίσθηση αὐτῆς τῆς γυμνό-τητος δέν θά πρέπει νά μᾶς ὁδηγεῖ στήν ἀπο-γοή-τευση καί τήν ἀπελ-πισία, ἀλλά θά πρέπει νά μᾶς ὁδη-γεῖ στό τρίτο βῆμα, πού εἶναι ἡ με-τάνοια. Καί μετά-νοια σημαίνει ἀλ-λαγή πο-ρείας, ἀλλαγή ζωῆς, ἀλλαγή νοός. Τό «ἥμαρ-τον» στόν Θεό δέν πρέπει νά τό λέμε μόνο τά χεί-λη ἀλλά καί μέ τίς πράξεις, ὅπως τό ἔκαναν πολ-λοί ἀπό τούς πρώην ἁμαρ-τωλούς πού ἀκούσαμε νά μνημονεύον-ται ἀπόψε στόν Μεγάλο Κα-νόνα.

Ἐκεῖνοι σώθηκαν μέ τή μετάνοια, καί τώ-ρα περιμένουν καί ἐμᾶς. Ἄς μήν τούς ἀκολουθήσουμε μόνο στήν ἁμαρτία, ἄς τούς ἀκολουθή-σουμε καί στήν ἐπιστροφή πού θά ὁδηγήσει καί ἐμᾶς ὅπως καί ἐκεί-νους στή σωτηρία. Ἔτσι, λοιπόν, μετανοημένοι, θά μπορέσουμε νά βιώσουμε τό Πάθος τοῦ Κυρίου γιά νά μπορέσουμε νά συναναστηθοῦμε μέ τόν Κύριό μας τήν ἡμέρα τῆς Ἀναστάσεως.

ΓΙΑ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΚΑΝΤΕ ΚΛΙΚ